

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Στρασβούργο, 25.10.2016
SWD(2016) 342 final

ΕΓΓΡΑΦΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΤΗΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΕΠΠΤΩΣΕΩΝ

που συνοδεύει το έγγραφο

Προτάσεις οδηγίας του Συμβουλίου

**για κοινή βάση φορολογίας εταιρειών και
κοινή ενοποιημένη βάση φορολογίας εταιρειών (ΚΕΒΦΕ)**

{COM(2016) 683 final}

{SWD(2016) 341 final}

Δελτίο συνοπτικής παρουσίασης
Εκτίμηση αντικτύπου σχετικά με την κοινή ενοποιημένη βάση φορολογίας εταιρειών (ΚΕΒΦΕ)
Α. Ανάγκη ανάληψης δράσης
Γιατί; Ποιο είναι το πρόβλημα; Μέχρι 11 σειρές
Επί του παρόντος, 28 διαφορετικά συστήματα φορολογίας εταιρειών στην ΕΕ δημιουργούν ευκαιρίες για επιθετικό φορολογικό σχεδιασμό, πράγμα που επηρεάζει αρνητικά το φορολογικό φρόνημα και τη φορολογική δικαιοσύνη. Το εν λόγω φορολογικό συνονθύλευμα επίσης έχει ως αποτέλεσμα υψηλό κόστος συμμόρφωσης και περιορίζει τις επενδύσεις. Τα περισσότερα εθνικά φορολογικά συστήματα ευνοούν την προσφυγή στο δανεισμό σε βάρος της χρηματοδότησης με ίδια κεφάλαια, γεγονός το οποίο αυξάνει τα επίπεδα χρέους και επηρεάζει την ανθεκτικότητα της οικονομίας. Επιπλέον, οι επιχειρήσεις στην ΕΕ υποεπενδύουν στον τομέα της έρευνας και ανάπτυξης σε σύγκριση με άλλες μεγάλες οικονομίες. Τα προβλήματα αυτά πηγάζουν από τη διεθνοποίηση των επιχειρήσεων και από τα όλο και περισσότερο κινητικά κέρδη. Ταυτόχρονα, οι φορολογικές βάσεις θεσπίζονται με αποφάσεις σε εθνικό επίπεδο. Το γεγονός αυτό δημιουργεί κίνητρα για τα κράτη μέλη να προστατεύουν μονομερώς τις φορολογικές βάσεις τους και να προσελκύουν κινητά κέρδη. Η μονομερείς δράσεις δεν μπορούν να αντιμετωπίσουν τα βασικά προβλήματα. Αυξάνουν την πολυπλοκότητα, παρεμποδίζοντας την περαιτέρω εξέλιξη της ενιαίας αγοράς και προσθέτοντας εμπόδια για τις επενδύσεις και την ανάπτυξη. Οι επιχειρήσεις επηρεάζονται με διάφορους τρόπους. Ιδίως, όσες δραστηριοποιούνται σε διασυνοριακό επίπεδο αντιμετωπίζουν υψηλό κόστος συμμόρφωσης, ενώ εκείνες που ενέχονται σε επιθετικό φορολογικό σχεδιασμό εξασφαλίζουν οφέλη εις βάρος των άλλων επιχειρήσεων και των πολιτών.
Τι αναμένεται να επιτευχθεί με την παρούσα πρωτοβουλία; Μέχρι 8 σειρές
Ένας σημαντικός στόχος είναι να ενισχυθεί ο δίκαιος χαρακτήρας του φορολογικού συστήματος μέσω της αντιμετώπισης ορισμένων από τα βασικά αίτια της εταιρικής φοροαποφυγής. Με τον τρόπο αυτό αναμένεται (i) σημαντική μείωση του διασυνοριακού φορολογικού σχεδιασμού, (ii) δημιουργία ίσων όρων ανταγωνισμού μεταξύ εθνικών και πολυεθνικών επιχειρήσεων, (iii) διασφάλιση ότι οι εταιρείες θα καταβάλλουν δίκαιο μερίδιο των φορολογικών επιβαρύνσεων και (iv) ενίσχυση του γενικού φορολογικού φρονήματος. Ταυτόχρονα, η πρωτοβουλία αποσκοπεί στην τόνωση της ανάπτυξης και των επενδύσεων (i) απλουστεύοντας το περίπλοκο σύστημα φορολόγησης των εταιρειών στην ΕΕ με σκοπό τη μείωση του κόστους συμμόρφωσης και του διοικητικού φόρτου· (ii) εξαλείφοντας τους κινδύνους διπλής φορολογίας και άλλες υφιστάμενες διακρίσεις και περιορισμούς, (iii) μειώνοντας τις οφειλόμενες στη φορολογία στρεβλώσεις των επενδυτικών αποφάσεων και των αποφάσεων χρηματοδότησης· και (iv) δημιουργώντας κίνητρα για επενδύσεις στην ΕΕ, μεταξύ άλλων με την υποστήριξη της Ε&Α και της καινοτομίας.
Ποια είναι η προστιθέμενη αξία της δράσης σε επίπεδο ΕΕ; Μέχρι 7 σειρές
Η προστιθέμενη αξία της ΕΕ είναι η περαιτέρω βελτίωση της κινητικότητας του κεφαλαίου εντός της Ένωσης με τη μείωση του κόστους συμμόρφωσης και των διασυνοριακών φορολογικών εμποδίων. Ταυτόχρονα, η δράση της ΕΕ διασφαλίζει ότι οι δραστηριότητες των πολυεθνικών εταιρειών εντός της ΕΕ δεν αποφεύγουν ένα εύλογο επίπεδο φορολογίας. Μια κοινή προσέγγιση της βάσης φορολογίας εταιρειών της ΕΕ βοηθά να αποκατασταθεί ο σύνδεσμος μεταξύ της φορολόγησης και της δημιουργίας αξίας.
Β. Λύσεις
Ποιες νομοθετικές και μη νομοθετικές επιλογές πολιτικής έχουν εξεταστεί; Υπάρχει προτιμώμενη επιλογή ή όχι; Γιατί; Μέχρι 14 σειρές
Η βασική πολιτική επιλογή που εξετάστηκε είναι μια πρόταση για κοινή ενοποιημένη βάση φορολογίας εταιρειών. Μια βασική επιλογή που θα πρέπει να γίνει αφορά το πεδίο εφαρμογής αυτής της φορολογικής βάσης, δηλαδή σε ποιους θα πρέπει να εφαρμόζεται. Οι κυριότερες επιλογές που εξετάστηκαν είναι να καταστεί η ΚΕΒΦΕ υποχρεωτική για όλες τις επιχειρήσεις ή μόνο για ένα υποσύνολο των εταιρειών. Εξετάστηκαν διάφορες επιλογές για την αντιμετώπιση της μεροληψίας υπέρ του χρέους που προκαλείται από τα σημερινά φορολογικά συστήματα. Δύο βασικές ενέργειες είναι διαθέσιμες: να επιτραπεί η έκπτωση των δαπανών χρηματοδότησης μέσω τόσο χρέους όσο και ιδίων κεφαλαίων ή να απαγορευτούν και τα δύο. Όσον αφορά τα κίνητρα για Ε&Α, οι κεντρικές επιλογές εξετάζουν μια έκπτωση φόρου για δαπάνες για επενδύσεις σε Ε&Α με διάφορους βαθμούς γενναιοδωρίας.

Η αξιολόγηση των διαφόρων επιλογών οδήγησε σε μια προτιμώμενη επιλογή: υποχρεωτική ΚΕΒΦΕ για τις μεγάλες εταιρείες, εξοπλισμένη με «έκπτωση φόρου για την ανάπτυξη και τις επενδύσεις» και με έκπτωση για τις δαπάνες Ε&Α. Η έκπτωση για την ανάπτυξη και τις επενδύσεις παρέχει εκπτώσεις για το κόστος χρηματοδότησης με δάνεια και με ίδια κεφάλαια εντός κάποιων ορίων για την αποφυγή καταχρήσεων και φορολογικού σχεδιασμού. Η έκπτωση για τις δαπάνες Ε&Α αποσκοπεί να διατηρήσει τουλάχιστον τα υφιστάμενα φορολογικά κίνητρα για Ε&Α. Η ανάλυση δείχνει ότι η ΚΕΒΦΕ έχει σαφή πλεονεκτήματα σε σχέση με την εναλλακτική επιλογή της μη ανάληψης δράσης.
Ποιος υποστηρίζει την κάθε επιλογή; Μέχρι 7 σειρές
Η επανενεργοποίηση της ΚΕΒΦΕ έτυχε γενικής υποστήριξης από όλες τις ομάδες των ενδιαφερόμενων. Η υποστήριξη ήταν υψηλότερο μεταξύ των ΜΚΟ, των ιδιωτών και άλλων φορέων που ανταποκρίθηκαν στη διαβούλευση, αλλά και μεταξύ των εταιρειών, ιδίως των ΜΜΕ. Οι ΜΚΟ, οι ΜΜΕ και οι ιδιώτες είναι επίσης σθεναρά υπέρ του να καταστεί η ΚΕΒΦΕ (εν μέρει) υποχρεωτική: οι μεγάλες επιχειρήσεις είναι αντίθετες. Από την άλλη πλευρά, μια σαφής πλειοψηφία όλων των συμμετεχόντων τάχθηκε υπέρ της θέσπισης προαιρετικής συμμετοχής στην ΚΕΒΦΕ. Οι εταιρείες, μικρές και μεγάλες, εκδήλωσαν επίσης μεγάλη υποστήριξη για μια ευνοϊκή μεταχείριση της Ε&Α καθώς και την πρόταση για αντιμετώπιση της μεροληψίας χρέους-μετοχικού κεφαλαίου με έκπτωση για το μετοχικό κεφάλαιο κατά την επανεκκίνηση.
Γ. Επιπτώσεις της προτιμώμενης επιλογής
Ποια είναι τα οφέλη της προτιμώμενης επιλογής (εάν υπάρχει, ειδάλλως των κυριότερων επιλογών); Μέχρι 12 σειρές
Η εφαρμογή της προτιμώμενης επιλογής αναμένεται να αυξήσει τη δικαιοσύνη των φορολογικών συστημάτων και να δημιουργήσει ισότιμους όρους ανταγωνισμού μέσω της ουσιαστικής κατάργησης των κινήτρων για επιθετικό φορολογικό σχεδιασμό στην ΕΕ. Αυτό θα διευκολύνει το να εξασφαλιστεί ότι οι επιχειρήσεις θα καταβάλλουν δίκαιο μερίδιο της φορολογικής επιβάρυνσης και θα ενισχύσει το ηθικό των φορολογουμένων. Επιπλέον, τα διασυννοριακά φορολογικά εμπόδια ουσιαστικά θα εξαλειφθούν εντός της ΕΕ. Οι στρεβλώσεις στις αποφάσεις χρηματοδότησης των εταιρειών μειώνονται με την έκπτωση για την ανάπτυξη και τις επενδύσεις, η οποία θέτει τη χρηματοδότηση μέσω ιδίων κεφαλαίων και τη δανειακή χρηματοδότηση σε ισότιμη βάση. Τα φορολογικά κίνητρα για Ε&Α όχι μόνο διατηρούνται αλλά και ενισχύονται και εξορθολογίζονται. Τα αναμενόμενα οικονομικά οφέλη από την πρόταση είναι θετικά. Η ΚΕΒΦΕ με πρόβλεψη για την ανάπτυξη και τις επενδύσεις θα οδηγήσει σε αύξηση των επενδύσεων και της απασχόλησης έως 3,4 % και 0,6 %, αντίστοιχα. Συνολικά, η μεγέθυνση θα αυξηθεί έως 1,2 %. Το κόστος συμμόρφωσης αναμένεται να μειωθεί (10 % όσον αφορά τον χρόνο συμμόρφωσης και 2,5 % όσον αφορά το κόστος συμμόρφωσης). Το κόστος σύστασης μιας θυγατρικής θα μειωθεί κατά έως και 67 %, καθιστώντας ευκολότερο για τις επιχειρήσεις (συμπεριλαμβανομένων των ΜΜΕ) να μεταβούν στο εξωτερικό. Δεν αναμένονται σχετικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις από την προτιμώμενη επιλογή. Οι κοινωνικές επιπτώσεις θα είναι επίσης περιορισμένες.
Ποιο είναι το κόστος της προτιμώμενης επιλογής (εάν υπάρχει, ειδάλλως των κυριότερων επιλογών); Μέχρι 12 σειρές
Το κόστος της πρότασης από την άποψη των εθνικών φορολογικών εσόδων εξαρτάται από τον τρόπο με τον οποίο τα κράτη μέλη να προσαρμόσουν τους φορολογικούς συντελεστές τους στη νέα φορολογική βάση, από τη γενναιοδωρία της έκπτωσης για αναπτυξιακές επενδύσεις και από τα κίνητρα για Ε&Α. Το κόστος συμμόρφωσης και το διοικητικό κόστος της προτιμώμενης επιλογής σχετίζονται κατά κύριο λόγο με τη μετάβαση από τα υφιστάμενα εταιρικά συστήματα σε μια ΚΕΒΦΕ. Τα κόστη αυτά ωστόσο εμφανίζονται μόνο μία φορά. Δεν υπάρχουν διαθέσιμα ποσοτικά στοιχεία σχετικά με το κόστος, για τις φορολογικές αρχές, της διαχείρισης ενός συγκεκριμένου φόρου ή τη θέσπιση ενός νέου φόρου. Ο λόγος είναι ότι οι περισσότερες φορολογικές διοικήσεις (και τα συστήματα πληροφορικής τους) οργανώνονται βάσει λειτουργιών και όχι πλέον με βάση το είδος του φόρου.
Πώς θα επηρεαστούν οι μεγάλες, οι μικρομεσαίες και οι πολύ μικρές επιχειρήσεις; Μέχρι 8 σειρές
Για τις μεγάλες εταιρείες που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του υποχρεωτικού στοιχείου, η κοινή βάση θα είναι υποχρεωτική. Πρόκειται για σημαντική αλλαγή για τις επιχειρήσεις και δημιουργεί ένα πιο ισότιμο πεδίο ανταγωνισμού εντός της ΕΕ. Για όλες τις άλλες εταιρείες, η ΚΕΒΦΕ θα προσφέρει τη δυνατότητα να επιλέξουν

να συμμετάσχουν σε αυτήν. Ως εκ τούτου, για τις εταιρείες αυτές, δεν υπάρχουν άμεσες συνέπειες εάν επιλέξουν να συνεχίσουν να χρησιμοποιούν το εθνικό σύστημα. Όταν οι εταιρείες αποφασίσουν να εφαρμόσουν την ΚΕΒΦΕ, θεωρούν ότι το σύστημα προσφέρει οφέλη, π.χ. όσον αφορά τη μείωση του κόστους συμμόρφωσης και τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας. Κατά συνέπεια, ο αντίκτυπος είναι θετικός.
Θα υπάρξουν σημαντικές επιπτώσεις στους εθνικούς προϋπολογισμούς και τις εθνικές διοικήσεις; Μέχρι 4 σειρές Υπάρχουν δύο άμεσες επιπτώσεις στα φορολογικά έσοδα. Πρώτον, η ΚΕΒΦΕ τροποποιεί τους κανόνες για τον υπολογισμό της φορολογικής βάσης σε σύγκριση με τα εθνικά συστήματα, μειώνοντάς την για τα περισσότερα κράτη μέλη. Δεύτερον, η φορολογική βάση για έναν όμιλο πολυεθνικών εταιρειών θα κατανέμεται στα κράτη μέλη βάσει ενός τύπου που θα μετρά την οικονομική δραστηριότητα με βάση την εργασία, το κεφάλαιο και τις πωλήσεις. Ωστόσο, είναι δύσκολο να προβλέψει κανείς επακριβώς τις τελικές αλλαγές, δεδομένου ότι οι επιπτώσεις στα έσοδα εξαρτώνται επίσης από τον τρόπο με τον οποίο τα κράτη μέλη θα προσαρμόσουν τους φορολογικούς συντελεστές για να προσαρμοστούν στη νέα φορολογική βάση καθώς και σχετικά από τις συμπεριφορές των εταιρειών ως απάντηση στο νέο σύστημα. Συνολικά, η παράλληλη εφαρμογή των εθνικών φορολογικών συστημάτων και της ΚΕΒΦΕ θα αυξήσει την επιβάρυνση των φορολογικών διοικήσεων δεδομένου ότι δύο, αν και παραπλήσιοι, φόροι θα πρέπει να τυχάνουν κατάλληλης διαχείρισης. Ωστόσο, οι πολυεθνικές εταιρείες θα υποβάλλουν μόνο μία φορολογική δήλωση στην ΕΕ, μειώνοντας την επιβάρυνση για τις φορολογικές διοικήσεις. Επίσης, η διαχείριση των εγγράφων για τη μεταβιβαστική τιμολόγηση θα μειωθεί σημαντικά.
Θα υπάρξουν άλλες σημαντικές επιπτώσεις; Μέχρι 6 σειρές Η ΚΕΒΦΕ θα καταστήσει την ΕΕ πιο ελκυστική για επενδύσεις. Οι επενδυτές δεν θα χρειάζεται να ασχολούνται με την ανάλυση και την αξιολόγηση διαφορών και διατάξεων των 28 φορολογικών συστημάτων όταν επενδύουν στην ΕΕ, μειώνοντας το κόστος συμμόρφωσης και το διοικητικό κόστος. Επίσης, η φορολογική βάση με τα κίνητρα για Ε&Α και την έκπτωση για ανάπτυξη και επενδύσεις θα αυξήσει την ανταγωνιστικότητα της ΕΕ, δεδομένου ότι οι επενδύσεις θα είναι πιο αποδοτικές και η οικονομία πιο ανθεκτική.
Δ. Παρακολούθηση
Πότε θα επανεξεταστεί η πολιτική; Μέχρι 4 σειρές Η πολιτική θα αξιολογηθεί τρία έως πέντε έτη μετά την εφαρμογή της. Η περίοδος αυτή φαίνεται εύλογη, δεδομένου ότι οι επιχειρήσεις και οι φορολογικές διοικήσεις χρειάζονται χρόνο για να προσαρμοστούν και να υποβάλουν τα σχετικά στοιχεία.